

Til: Hanne Lise Koed (halik@sgav.dk)
Fra: annette.hyldebrandt@wwf.dk (annette.hyldebrandt@wwf.dk)
Titel: SV: Tak for mødet - mødt den 9/12/25 i dialogforum om sol- og vindprojekters sameksisten med natur-
Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land
E-mailtitel: SV: Tak for mødet - mødt den 9/12/25 i dialogforum om sol- og vindprojekters sameksisten med natur-
Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land (SGAV Id nr.:
13168886)
Sendt: 16-12-2025 13:39

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Hanne Lise

Beklager forsinket tilbagemelding på vejledningen om beskyttelse af Habitatdirektivets bilag IV ved VE-projekter på land.

- WWF vil gerne takke for arbejdet med udarbejdelsen af vejledningen og mulighed for at deltage i dialogforum om sol- og vindprojekters sameksistens med natur.
- WWF mener, vejledningen er afbalanceret i mht. miljø og naturbeskyttelse og ansøgningsprocesser for opstilling af VE. Det er vigtigt, at retningslinjer og procedurer vedrørende opstilling af VE på land gøres mere transparente og tilgængelige. Det mener vi, vejledningen bidrager til.
- WWF anerkender vigtigheden af at få opstillet mere VE på land, således at vi bliver uafhængige fossile brændsler. Vi anerkender vigtigheden af, at anlægsprocesserne kan gå hurtigere. Dette har EU bl.a. bidraget til via mulighed for fravigelse af VEIII-direktivet, hvor miljølovgivning kan tilsidesættes for at fremskynde opstilling af VE. Dette har WWF tidligere i flere høringssvar udtrykt stor bekymring omkring, da det igen ser ud til, at natur og miljø 'betaler' prisen for hurtig opstilling af VE. Der er således allerede nu flere muligheder til stede for at tilsidesætte gældende miljøhensyn for at speede opstillingen af VE op. Vejledningen bidrager til at påpege, at miljøhensynet stadigvæk er afgørende, samt hvilke miljøhensyn - og på hvilken baggrund - afgørelser om opstilling kan lægges til grund for.
- WWF anerkender, at dette område er kompliceret, og at det er vanskeligt at opstille konkrete generiske retningslinjer for opstilling af VE på land. Derfor er det vigtigt, at vi sikrer, at det tydeliggøres, hvordan hensyn til natur og miljø kan foregå, og hvilken miljølovgivning, der lægges til grund i opstillingsprocesser. Det mener vi, vejledningen bidrager til. Det er også vigtigt at bemærke, at hvert VE projekt vil tage udgangspunkt i en lokal, miljømæssig vurdering, og at dette princip ikke bør fraviges. Det mener vi vejledningen bidrager til.
- En tilføjelse i vejledningen kunne være, at der indarbejdes forslag, evt. med henvisning til allerede gennemførte projekter, om løbende monitorering på overvågnings- og afværgeforanstaltninger. Som det fremgår af bilag 1 om nabohøring, er dette et greb, Holland benytter sig af med en vurdering fra projekt til projekt. Et eksempel kunne være, hvis der som afværgeforanstaltning sættes flagermuskasser op. Projektejere kan med fordel monitorere flagermuskasserne løbende i en 5 årig periode og bruge en professionel rådgiver til opgaven. Dette kan bidrage til indsamling af data om – i dette tilfælde – flagermus til fremtidig benyttelse.

Venlig hilsen
Annette

Annette Hyldebrandt
Head of Public Affairs

Til: Hanne Lise Koed (halik@sgav.dk)
Cc: Rasmus Lunden Bertelsen (ralbe@mgtp.dk), Jeppe Mathias Helsted (jephe@kefm.dk), Anja Lundberg (anj1@ens.dk), Amanda Husted Simonsen Damsted (amhsd@sgav.dk)
Fra: Malene Mortensen (malm@danskerhverv.dk)
Titel: SV: Ekstern: Tak for mødet - mødt den 9/12/25 i dialogforum om sol- og vindprojekters sameksisten med natur- Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land
E-mailtitel: SV: Ekstern: Tak for mødet - mødt den 9/12/25 i dialogforum om sol- og vindprojekters sameksisten med natur- Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land (SGAV Id nr.: 13168886)
Sendt: 16-12-2025 13:45
Bilag: Virksomheds høringssvar vedr bilag IV vejledning.docx; Høringssvar om vejledning om bilag IV arter og VE.docx;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Hanne

Jeg er desværre syg, så du får her to høringssvar; et samlet fra Dansk Erhverv, og et høringssvar som vi fik fra en af vores medlemmer, der er VE opstiller, der har nogle gode pointer, som jeg ikke har fået indarbejdet i vores høringssvar pga sygdom. Tak for høringen af denne ☺

/Malene

Fra: Hanne Lise Koed <halik@sgav.dk>
Sendt: 9. december 2025 17:00
Til: Sepideh Bashari <sebas@sgav.dk>; Helena Jakobsen <heljak@sgav.dk>; Mathilde Sofie Juel Knudsen <MATKNU@sgav.dk>; Søren Egelund Rasmussen <soera@sgav.dk>; Hans Christian Karsten <hachk@sgav.dk>; Esben Thietje Mortensen <esmo@danskerhverv.dk>; molo@di.dk; annette.hyldebrandt@wwf.dk; Lasse Jesper Pedersen <lasse@dn.dk>; Ulrich Bang <uba@danskerhverv.dk>; Mette Saaby Johansen <mesj@danskerhverv.dk>; smek@di.dk; Nina Rask Skotte <nrs@greenpowerdenmark.dk>; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; bfl@greenpowerdenmark.dk; Amanda Husted Simonsen Damsted <amhsd@sgav.dk>; Katrine Nissen <katni@sgav.dk>; mikn@kl.dk; Johanna av Skarði Bøggild <joasb@sgav.dk>; Helene Lyng Krogh <hekmo@sgav.dk>; Camilla Holbech <cho@greenpowerdenmark.dk>; Michael Madsen <mma@greenpowerdenmark.dk>; LAGA@kl.dk; Liv Faden <lfade@mgtp.dk>; Daniel Hauberg <daniel@dn.dk>; Malene Mortensen <malm@danskerhverv.dk>; Else Kloppenborg Rohde <elklr@mgtp.dk>; Linea Kjerstine Toftgaard <likjt@mgtp.dk>; Rasmus Lunden Bertelsen <ralbe@mgtp.dk>; Jeppe Mathias Helsted <jephe@kefm.dk>; Ida Engman Puibaraud <idgmp@ens.dk>; Anja Lundberg <anj1@ens.dk>; Tina Risgaard Rosted <tnrsr@ens.dk>
Emne: Ekstern: Tak for mødet - mødt den 9/12/25 i dialogforum om sol- og vindprojekters sameksisten med natur- Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land (SGAV Id nr.: 13168886)

Kære Alle

Tak for et godt møde og for jeres bidrag til diskussionen. Vi har som aftalt på mødet vedhæftet vejledningens bilag 1 vedrørende nabohøring.

Vi vil gerne minde om, at eventuelle høringssvar skal sendes til SGAV senest den 15. december 2025, kl. 23.59. Høringssvar sendes til Sepideh Bashari sebas@sgav.dk og Helena Jakobsen heljak@sgav.dk med angivelse af sagsnr.: 2025-27899.

Der henstilles i denne sammenhæng til, at interessenter, såfremt de finder det relevant, inddrager deres medlemmer i forbindelse med afgivelse af høringssvar.

Venlig hilsen

Hanne Lise Koed
Specialkonsulent | Miljøvurdering og Plan
+45 29 24 35 15 | halik@mst.dk

Ifm. høring af udkast til ”*Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land*

- Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager” har virksomheden følgende bemærkninger:

Helt generelt er det en meget lang vejledning, som både indeholder konkrete eksempler og henvisninger til afgørelser og bekendtgørelser, men mest af alt er det stadig meget ukonkret hvad vi udviklere af VE-anlæg på land skal levere for at få tilladelserne og ikke mindst, hvordan foranstaltningerne i driftsperioden vil blive. Jeg kan godt være bekymret for at biologer i kommunerne, vil være endnu mere forsigtige når vi skal sætte VE-anlæg i nærheden af noget der bare minder om en hulning i et træ. Vi skal simpelthen have mere fokus på store sammenhængende naturområder for flagermus og ikke så meget de enkelte vindmølleprojekters påvirkning på enkelte individer.

VE-rejseholdet fremhæver nedenstående citat fra ”kommissionens vejledning s. 38”, som vi ikke selv har kunne finde. Citatet viser muligheden for betydelig lempeligere fortolkning af artikel 12 (Beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder) end den nye vejledning lægger op til. Citatet kan findes her på side 27 [Microsoft PowerPoint - VE Rejsehold - Habitatdirektivet Bilag IV arter 31102023.pptx \[Skrivebeskyttet\]](#), og lyder:

”Det skal også overvejes, hvordan arter med stor aktionsradius håndteres inden for rammerne af artikel 12. Det særlige problem med arter med stor aktionsradius anerkendes i direktivets artikel 4, stk. 1. **Her kan det være tilrådeligt at begrænse definitionen af yngle- og rasteområde til et område, der klart kan afgrænses: f.eks. reder til flagermus**, overvintringshuler til bjørne eller bo til oddere, eller andre områder, der klart kan udpeges som vigtige yngle- eller rasteområder.’

- Kommissionens vejledning s. 38.

I mange områder er mellemkvarterer ikke en mangelvare, og det skal derfor vurderes om mellemkvarteret er et vigtigt rasteområde, som kræver at der udføres en 1:1 erstatning. Yngle- og overvintringsområder betragtes som vigtige yngle- og overvintringsrasteområder.”

Det kan med fordel tilføjes i både afsnit

2.5.3 Afgrænsning af yngle- rasteområderne (s. 25) og

6.3.3 Beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder (s. 56)

Her trækker SGAV vejledningen i en noget anden retning med formuleringerne: ”Et eksempel på gradvise forringelser kan være hvis der over tid forsvinder flere ledelinjer fra rasteområder for flagermus til deres fourageringsområder [som altså ikke nødvendigvis skal definitionen af yngle- og rasteområde for (nogle) flagermus], eller hvis der sker gentagne forstyrrelser over tid således flagermus fortrænges fra et levested. En særlig udfordring for vindmøller er de potentielle individdrab, der kan ske over tid, hvilket på længere sigt kan medvirke til en øget dødelighed for en art eller bestand af flagermus, således at de på længere sigt forsvinder fra et levested.”

Særligt den sidste formulering er desuden malplaceret, da den vil være meget svær pure at afvise og derfor altid kan falde under for forsigtighedsprincippet. Vi kan aldrig vide, hvor mange individer der er i et yngle- og rasteområde, og hvor meget en øget dødelighed vil betyde for bestanden. Formuleringen blander desuden individbeskyttelsen og levestedsbeskyttelsen sammen.

MFKN lægger sig et sted midt imellem (sag 18/05692): ”Nævnet bemærker i den forbindelse desuden, at ledelinjer ikke anses som yngle- og rasteområder for flagermus, men at yngle- og rasteområder kan blive negativt påvirket, hvis der sker en forstyrrelse af de tilknyttede ledelinjer.”

Afsnit 2.5.3 Afgrænsning af yngle- rasteområderne har desuden en vigtig pragmatisk formulering, som læner sig op ad de i punkt 1 nævnte citat: ”I den daglige administration kan det især for de arter med et stort udbredelses-/aktivitetsområde være mere hensigtsmæssigt at betragte økologisk sammenhængende yngle- og rasteområder som et ”samlet” område for arten. Det giver mulighed for at håndtere arterne mere fleksibelt i administration og planlægning, hvor **det handler om at opretholde en vedvarende økologisk funktionalitet af det samlede område for arten/bestanden**, mere end isoleret set at vurdere de enkelte lokaliteter [fx træer med hulheder eller læhegn, hvis det er arter med kort aktionsradius] for arten/bestanden. Princippet er således baseret på en bredere økologisk forståelse for arten og dens levevis uden at tilsidesætte beskyttelseshensynene. ” Det er en vigtig pointe, som jeg mener er i overensstemmelse med citatet fra Kommissionens vejledning s. 38, og som bør komme længere frem i vejledningen og måske gentages i **6.3.3 Beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder**. Det er ikke altid det enkelte træ med hulheder, eller det enkelte læhegn, men hele områdets ”vedvarende økologiske funktionalitet”, der skal vurderes på baggrund af. Det er senere fremhævet det modsatte, hvor fx Miljø- og fødevareklagenævnets afgørelse af 12. februar 2025 medfører, at to huse jf. forsigtighedsprincippet ikke kan nedrives, fordi da af ”forsigtighedsprincip må antages at tjene som yngle- eller rasteområde for en bilag IV-art”, og altså umiddelbart ikke ses i en samlet udvikling og kontekst for hele området.

Hvis hele samfundet skal efterleve ”Definitionen af forsætlig i habitatdirektivets forstand, er beskrevet i Kommissionens bilag IV vejledning, hvoraf fremgår ”Domstolen har fortolket udtrykket »forsætlig« således, at det går videre end »direkte hensigt«. »Forsætlige« handlinger skal forstås som handlinger foretaget af en person eller et organ, som ved, at vedkommendes handling sandsynligvis vil føre til en lovovertrædelse mod en art, men som har til hensigt at begå denne lovovertrædelse alligevel, eller som i det mindste bevidst accepterer de forventede resultater af sine handlinger.”, så kan vi godt lukke landet ned. Der dræbes beskyttede flagermus og fugle i alle mulige sammenhænge, hvor man godt kan forvente, at det vil kunne ske. Den eneste grund til, at det umiddelbart ikke problematiseres, er måske fordi mange erhverv ikke kræver tilladelser. Men det undtager jo ikke!

Det er vigtigt, at vi får fremhævet, at tidligere afgørelser skal anvendes med forsigtighed, da de er baseret på konkrete sager, og derfor ikke automatisk kan overføres til generiske retningslinjer. Det er en del af den negative spiral vi bevæger os i i dag, hvor hver ny restriktive fortolkning lægges oven i de andre – det enkelte VE-projekt er et unikt puslespil, og skal bedømmes uden at copy paste til sidste (klage)sag.

Ligesom KEFM også bør inddrages i vejledninger, så bør VE-rejsesholdet måske også inddrages?

Afsnit 3.3.3 dispensation (fravigelse)

Det bør tydeliggøres hvornår ansøger har vished om der kan gives en dispensation.

Håndtering af indsamlet data

I tilfælde hvor der bliver indsamlet data efter DCE’s vejledning – dvs. 14 dage i alle måneder fra april – november, kan der potentielt set bliver indsamlet mange GB data, som efterfølgende skal analyseres af eksperter. Tidligere vejledning og procedure bestod i 2-3 dages dataindsamling 3-4 gange i løbet af året. Det var en overskuelig mængde data der skulle analyseres og afrapporteres. Efter DCE’s vejledning kan det løbe op i mange måneders analysearbejde og en meget økonomisk tung udgift, hvis ikke der bliver lavet nogle retningslinjer for hvordan vi kan analysere data eks. med AI eller stikprøver af data. Vejledning mangler at forholde sig til selve analysen af data.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Den 15. december 2025

Høringssvar vedr. udkast til vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet til vejledningen om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land.

Overordnede bemærkninger

Dansk Erhverv anerkender det betydelige arbejde, der er lagt i at udarbejde en mere praksisnær, juridisk velfunderet og administrativt anvendelig vejledning. Det er positivt, at vejledningen er mere konkret og mere nuanceret end DCE håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV (del 1 og 2), ift habitater og udbredelse og giver et samlet og tiltrængt overblik over relevant nævnsspraksis, som er afgørende for kommunernes og virksomhedernes retlige forståelse af bilag IV-reglerne. Kapitel 7 og 8 om fravigelse og klagenævnspraksis er en god gennemgang af afgørelser, som understøtter vejledningens formål ift. forståelsen og anvendelsen af habitatdirektivets regler om artsbeskyttelse i forbindelse med belysningen af miljøvurderingssager vedrørende vedvarende energiprojekter (VE-projekter) på land.

Dog løser vejledningen ikke det fundamentale problem, at virksomheder og kommuner må se på forvaltningsplanen, DCE-håndbogen, denne nye vejledning samt retspraksis for at udlede, hvilke krav VE anlæg bør leve op til. For at undgå endnu flere forskellige retskilder er det afgørende, at en kommende vejledningsindsats fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet indarbejdes i denne vejledning, selv hvis det betyder, at denne vejledning må vente med at blive offentliggjort.

Desuden er der fortsat en grundlæggende usikkerhed for virksomheder, idet så snart en ny rapport som fx DCE-håndbogen lander, skal Miljøstyrelsen og klagenævnene lægge det til grund for afgørelser af igangværende ansøgninger, så projekter uden varsel bliver slået tilbage til start. Der er ingen overgangsbestemmelser, ingen høring og ingen politisk kontrol. Seneste forvaltningsplan fra Miljøstyrelsen, hvordan flagermus skal beskyttes i Danmark, er mere end

ti år gammel. Det stiller nævnene, kommuner og virksomhederne i stor usikkerhed om, hvordan beskyttelseshensyn og samfundsinteresser skal afvejes, da der er kommet meget ny viden siden da.

Behov for at beskrive nødretsforordning og fremskyndelsesområder

Det er positivt, at vejledningen beskriver de vide muligheder, der er for undtagelser fra Habitatdirektivet, så direktivet implementeres til fulde. Der mangler dog beskrivelser af håndtering af fremskyndelsesområder, herunder hvordan undersøgelser og dataindsamling kan målrettes i områder, hvor VE-udbygning ønskes fremmet. Derudover mangler vejledningen at tage højde for nødretsforordningen og igangværende lovpakker, hvor der lægges en linje ift proportionalitet, myndighedens bevisbyrde og hensynet til samfundsvigtige VE-projekter.

Behov for mere konkret vejledning om afværgetiltag og proportionalitet

Dansk Erhverv hilser det velkomment, at vejledningen i højere grad beskriver forsigtighedsprincip, proportionalitetsprincip og nævnspraksis. Dog mangler vejledningen at give konkrete, operationaliserbare anvisninger på:

- hvilke typer af afværgeforanstaltninger der kan anses for tilstrækkelige i almindelig praksis,
- hvordan proportionalitet skal anvendes, når arten er almindeligt forekommende, fx vandflagermus eller dværgflagermus,
- hvordan man i praksis vurderer, *hvornår et afværgetiltag er ”godt nok”* til, at en skade kan anses for afværget med tilstrækkelig sikkerhed.

For virksomheder, der udvikler VE-projekter, er dette centralt for retssikkerhed, investeringsforudsigelighed og planlægningshorisont. Manglen på konkrete anvisninger indebærer risiko for overundersøgelser og højere krav til afværgetiltag, end det proportionalt korrekte. Fraværet af klare anvisninger fra myndighederne betyder, at DCE-håndbogen bliver de facto regulering, da det først er, når en virksomhed efterprøver en DCE-anbefaling ved klagenævnet, at det bliver klart om anbefalingen gælder eller ej. Dansk Erhverv skal derfor opfordre SGAV til at udbygge vejledningen med eksempler på afværgetiltag, der tager højde for artens udbredelse, bestandens robusthed og lokale forhold.

Med venlig hilsen

Malene Mortensen

Miljøpolitisk chef

Til: Sepideh Bashari (sebas@sgav.dk)
Cc: Michael Madsen (mma@greenpowerdenmark.dk)
Fra: Nina Rask Skotte (nrs@greenpowerdenmark.dk)
Titel: SV: HØRING-udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager"
E-mailtitel: SV: HØRING-udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager" (SGAV Id nr.: 13138559)
Sendt: 12-12-2025 14:49
Bilag: GPD - høringssvar - sagsnr. 2025-27899.pdf;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Sepideh

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til vejledningen.
I vedhæftede finder du vores høringssvar.

Dbh
Nina

Med venlig hilsen

Nina Rask Skotte
Konsulent
m: +45 25 80 85 25

Green Power Denmark
København | Aarhus | Bruxelles
[Greenpowerdenmark.dk](https://greenpowerdenmark.dk)

[Green Power Denmark's persondatapolitik](#)

Fra: Sepideh Bashari <sebas@sgav.dk>
Sendt: 2. december 2025 13:07
Til: esmo@danskerhverv.dk; molo@di.dk; annette.hyldebrandt@wwf.dk; Lasse Jesper Pedersen <lasse@dn.dk>; Ulrich Bang <uba@danskerhverv.dk>; mesj@danskerhverv.dk; smek@di.dk; Nina Rask Skotte <nrs@greenpowerdenmark.dk>; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; Benedikte Fogh Axelgaard <bfl@greenpowerdenmark.dk>; mikn@kl.dk
Cc: Katrine Nissen <katni@sgav.dk>; Amanda Husted Simonsen Damsted <amhsd@sgav.dk>; Hans Christian Karsten <hachk@sgav.dk>; Helena Jakobsen <heljak@sgav.dk>; Mathilde Sofie Juel Knudsen <MATKNU@sgav.dk>; Søren Egelund Rasmussen <soera@sgav.dk>; Helene Lyng Krogh <hekmo@sgav.dk>; Pernille Raun Klausen <pernr@sgav.dk>; Johanna av Skarði Bøggild <joasb@sgav.dk>
Emne: HØRING-udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager" (SGAV Id nr.: 13138559)

Kære alle

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) sender hermed udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager" i interessenthøring.

Høringsperioden udløber den 15.december 2025, kl. 23.59.

Eventuelle høringssvar sendes til Sepideh Bashari sebas@sgav.dk og Helena Jakobsen heljak@sgav.dk med angivelse af sagsnr.: 2025-27899.

Med venlig hilsen

Sepideh Bashari

Specialkonsulent | Jurist | Miljøvurdering & Plan
+45 21 20 63 01 | sebas@sgav.dk

Ministeriet for Grøn Trepert

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø | Lerchesgade 35, 5000 Odense C | Tlf.+45 33 95 80 00 | mail@sgav.dk |

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Sepideh Bashari
Nyropsgade 30
1780 København V

Dok. ansvarlig: NRS
Sekretær:
sagsnr.: 2025-27899
Doknr: d2025-46840-1.1
12-12-2025

Høringssvar til udkast om *"Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelses-reglerne i miljøvurderingssager"*

Indledning

Green Power Denmark ser vejledningen som et vigtigt værktøj for både myndigheder og udviklere og takker for muligheden for at afgive høringssvar. Samtidig er det vores erfaring, at vejledninger i Danmark ofte får stor styrende effekt i praksis. Det gør det særligt vigtigt, at vejledningen udformes på en måde, der undgår overimplementering og tydeligt understreger proportionalitet, fleksibilitet og behovet for konkrete, teknologispecifikke vurderinger. Med dette udgangspunkt ønsker Green Power Denmark at bidrage med anbefalinger, der kan styrke vejledningens anvendelighed og sikre en praksis, der både er fagligt velfunderet og rimelig i forhold til de konkrete projekter, og hvor hensynet til bilag IV-arter går hånd i hånd med Danmarks energi- og klimaambitioner.

De vigtigste budskaber fra Green Power Denmark

Green Power Denmark finder, at vejledningen i sin nuværende form er for snæver i sin rammesætning og ikke afspejler VE-projekters samfundsmæssige betydning eller det fulde lovgivningsmæssige mulighedsrum. Der er risiko for overimplementering, når generelle anbefalinger kan opfattes som faste krav, og når fravigelsesmulighederne efter habitatsdirektivets artikel 12 behandles for ensidigt. Vi efterlyser større proportionalitet, teknologisk klarhed og en mere neutral og opdateret anvendelse af forskningsgrundlaget. Nedenfor gennemgås Green Power Denmarks budskaber og uddybende forklaring skematisk.

Budskab	Uddybende forklaring
Vejledningens rammesætning er snæver, og bør i højere grad afspejle VE-projekters samfundsmæssige betydning samt lovgivningsmæssige mulighedsrum	Vejledningen tager udgangspunkt i lovgivning om natur- og miljø på nationalt og europæiske niveau, med begrundelse om, at SGAV er myndighed på dette område. Dette mener Green Power Denmark kan skabe en skævvridning i forvaltningspraksis til fordel for miljøbeskyttelsen. Anden lovgivning som fx implementeringen af VE-III direktivet i dansk lov, det politiske bestemte mål om en firedobling af grøn strøm fra sol og vind i 2030 eller de selvvalgte nationale klimamål også bør spille en central rolle i vurderingen af

	balancen mellem VE og natur i forvaltningen og derfor bør indgå tydeligere i vejledningen.
Behov for tydeligere sikring mod overimplementering	Vejledningen lægger op til en stringent fortolkning af artsbeskyttelsesreglerne. Green Power Denmark anbefaler, at der i vejledningen tydeliggøres, at myndighedernes vurderinger fortsat skal være: • konkrete og baseret på projektspecifik påvirkning, og • i overensstemmelse med direktivets krav om <i>case-by-case-vurdering</i>. I praksis kan vejledninger i Danmark få karakter af "fast praksis". Derfor bør det eksplicit fremgå, at vejledningen ikke erstatter den konkrete vurdering, og at generelle anbefalinger - herunder afstande - ikke er juridisk bindende eller skematiske minimumskrav.
Mangelfuld og ensidig behandling af fravigelsesmulighederne efter habitatsdirektivets artikel 12	Den nuværende vejledning anlægger en meget snæver fortolkning af fravigelsesmulighederne ved alene at fokusere på artikel 12, stk. 1, litra d (forbuddet mod beskadigelse/ødelæggelse af yngle- og rasteområder). Dette giver et skævt og ufuldstændigt billede af det reelle fravigelsesrum. <i>Alle forbuddene i artikel 12 kan der i princippet meddeles fravigelse fra</i>, og den manglende gennemgang af litra a–c efterlader betydelige uklarheder, ikke mindst i relation til VE-III-direktivets ændringer af praksis. Ved udelukkende at fokusere på yngle- og rasteområder i afsnit 7, der omhandler fravigelse, undgår vejledningen at forholde sig til de centrale ændringer, som VE-III-direktivet faktisk medfører. Dette gælder særligt for <i>artikel 12, stk. 1, litra a (forsætligt drab)</i>, hvor direktivet eksplicit ændrer forståelsen af "forsætligt" i forbindelse med VE-projekter. Efter EU-Domstolens faste praksis fortolkes "forsætligt drab" som <i>dolus eventualis</i>, dvs. situationer hvor aktøren bevidst accepterer risikoen for drab. Netop denne strenge standard er lempet for VE-projekter gennem VE-proces-tilladelsesbekendtgørelsen § 17, stk. 3, hvor et projekt kan gennemføres, selv om der ikke kan udelukkes drab, så længe der fastsættes passende afbødende foranstaltninger. Det er en betydelig ændring og har stor praktisk betydning for realiseringen af VE-projekter. Når vejledningen på s. 71 konkluderer (afsnit 7), at VE-III-direktivets særlige regler om opfyldelse af betingelse 1 ("tvingende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser") ikke har betydning for artikel 12, er dette formelt korrekt – men kun <i>fordi vejledningen har valgt at se bort fra hele den del af artikel 12, hvor VE-III-direktivet faktisk ændrer retstilstanden</i>. Resultatet er en fremstilling, som er korrekt i snæver forstand, men <i>vildledende i praksis</i>, da den reelle ændring af "forsætligt drab"-standarderne ikke beskrives.

	Vejledningen ender dermed med at udhule betydningen af VE-III-direktivets centrale nyskabelse – at VE er en <i>væsentlig samfundsinteresse</i>, som <u>skal</u> styrke mulighederne for fravigelse, forudsat at de øvrige betingelser i artikel 12 er opfyldt. Green Power Denmark anbefaler derfor, at vejledningen – i samarbejde med Energistyrelsen – objektivt og fuldstændigt redegør for alle fravigelsesmulighederne i artikel 12 og indarbejder de materielle ændringer, som VE-III-direktivet medfører, herunder den ændrede forståelse af "forsætligt drab". Det er nødvendigt for at sikre en ensartet og retssikker anvendelse af reglerne og for at understøtte den udvikling af praksis, der allerede pågår i EU-regi, bl.a. i lyset af nyere retspraksis og omnibus-miljøpakken vedrørende fuglebeskyttelse.
Behov for adskillelse mellem teknologier ang. afværgeforanstaltninger	Beskyttelsen af flagermus varierer meget fra art til art og fra teknologi til teknologi. Vejledningen gennemgår grundigt arternes udbredelse, levesteder og sæsonprægede vilkår, men når det kommer til VE-teknologier, fremstår vejledningen rodet. Der er behov for en klar opdeling. Hvilke udfordringer ifbm. flagermus som relaterer sig til: • Solceller og BESS • Vindmøller på land • Vindmøller på havet • Teknologineutrale udfordringer Hvilke afværgeforanstaltninger, der eksempelvis kan benyttes for VE: • Vindmøller på land • Vindmøller på havet • Teknologineutrale udfordringer
DCE's anbefalinger fremstår som absolutte frem for vejledende eksemplificeringer der beror på den konkrete vurdering fra det konkrete projekt.	Indledningsvist beskrives DCE's håndbog og overliggernotat som vejledende og supplerende, men i afsnit 6, kan udlægningen af DCE's anbefalinger læses som om, at de er neutrale, biologifaglige anbefalinger, som bør følges. Det bør fremgå meget eksplicit, at vurderinger altid bør bero på en konkret vurdering af det konkrete projekt. Dette gennemgås indledningsvist i vejledningen, men det fremgår ikke i afsnit 6. Det kan have den negative konsekvens, at anbefalingerne om afværgetiltag tolkes som absolutte minimumskrav, frem for vejledende eksempler. Det gælder fx for nedenstående uddrag: • Cut-in-speed (driftsstop) på under 8-10 m/s eller kantstilling af vindmøller. Fx nævnes håndbogens anbefalinger om driftsstop under 8-10 m/s, hvilket ikke tager højde for det konkrete projekt og vejrmæssige forhold, såsom nedbør, vindretning og temperatur.

	• Faste perioder for cut-in-speed mv. Fx nævnes perioden april-oktober uden forbehold for vejr- og arts-mæssige parametre. • Afstandskrav til fx solceller. Fx nævnes DCE's anbefaling om 100-200 meters afstand mellem solcelleanlæg og skove eller fugtige naturområder gengives i vejledningen uden en tydelig faglig kontekst. Danske landskaber er småskala og ofte præget af læhegn og mindre skov, hvor et generelt afstandskrav vil kunne begrænse VE-planlægning betydeligt. • Utydelige definitioner gengives fra håndbogen, som fx " ... skove, vådområder og andre naturområder" eller " ... skovområder og andre vigtige levesteder"
Manglende forskning, der viser positive effekter (risiko for cherry picking) og forskning af ældre dato	Af eksemplerne ca. s. 65-66, fremgår forskning der i høj grad viser de negative effekter for flagermus, men ikke forskning der påviser det modsatte. Vejledningen bør være objektiv og neutral, og dermed medtage al relevant forskning i denne henseende, der har relevans for sagsbehandlingens endelige vurdering. Derudover benyttes forskning, der er over 15 år gammelt, som danner grundlag for meget tydelige anbefaling om kraftige afværgeforanstaltninger med betydning for VE-projekternes økonomi og gennemførsel.
Forebyggende tiltag bør være anbefalinger - ikke implicitte krav	Vejledningen beskriver, at projekter bør "tilpasses" før afværgeforanstaltninger overvejes. Som eksempel nævnes at projektudvikler bør "Ændre projektplacering helt generelt" (s. 62), hvilket er et ekstremt skærpet krav til projektudviklerne og udgør grundlaget for en yderst restriktiv forvaltning. Der er i forvejen mangel på arealer som er hensigtsmæssige ift. naboer og kapacitet i elnettet. Green Power Denmark anbefaler, at vejledningen tydeliggør, at sådanne tiltag: • skal vurderes ud fra projektets gennemførlighed, • ikke må fungere som skjulte obligatoriske krav En for rigid tilgang kan reelt fungere som et de facto forbud mod VE-projekter i ellers velegnede områder.
Håndtering af erstatningslevesteder bør justeres for realisme og proportionalitet	Krav som maksimum 2000 meters afstand til erstatningslevesteder, og krav om tilsvarende træstørrelse og alder kan i praksis være udfordrende. Green Power Denmark anbefaler, at vejledningen: • præciserer, at disse er <i>eksempler</i>, • giver rum for lokal tilpasning, • og beskriver, at løsninger skal være rimelige i forhold til artens faktiske påvirkning.

Skelnen mellem vejledningens anbefalinger om landbaseret VE og havvind	Det fremgår indledningsvist i vejledning, at Energistyrelsen (ENS) er myndighed for vedvarende energi på havet, og at ENS i 2026 publicerer en vejledning om flagermus og havvindmøller. Dog er det ikke tydeligt, hvordan der skelnes ml. VE på land og hav i afsnittet om afværgeforanstaltninger. <i>Vejledningen kan med fordel i afsnit 6 tydeliggøre, at eksempler på udfordringer og afværgeforanstaltninger relaterer sig til VE på land.</i> Derudover opfordrer Green Power Denmark til, at de to vejledninger slås sammen for at mindske antallet af dokumenter, som sagsbehandlere skal forholde sig til, da den korrekte forvaltningsmæssige håndtering i forvejen er kompleks, idet den baserer sig på minimum følgende: - <i>Forvaltningsplan</i> - <i>Håndbog fra DCE</i> - <i>Overliggernotat fra DCE</i> - <i>Q&A fra ENS</i> - <i>Vejledning fra SGAV</i> - <i>Vejledning fra ENS (2026)</i>
--	---

Ved spørgsmål eller bemærkninger til dette høringssvar, er man velkommen til at række ud til undertegnede.

Med venlig hilsen

Nina Rask Skotte
nrs@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 25 80 85 25

Til: Sepideh Bashari (sebas@sgav.dk), Helena Jakobsen (heljak@sgav.dk)
Cc: Mie Thomsen (MITH@kl.dk), mikn@kl.dk (mikn@kl.dk), lahn@kl.dk (lahn@kl.dk), Hjalte Nordman Bie (hnb@kl.dk)
Fra: LAGA@kl.dk (LAGA@kl.dk)
Titel: KL høringssvar til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV arter ved VE-projekter på land - med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager". SGAV sag nr. 2025-27899.
Sendt: 15-12-2025 14:14
Bilag: KL Høringssvar til Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV arter ved VE-projekter på land - med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelses reglerne i miljøvurderingssager.pdf;

Kære Sepideh Bashari & Helena Jakobsen

Hermed KL høringssvar til vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV arter ved VE-projekter på land - med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager. SGAV sag nr. 2025-27899.

Med venlig hilsen

Lars Gaarn

Specialkonsulent

Klima & Tværkommunalt Samarbejde

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3064
E LAGA@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

NOTAT

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Nyropsgade 30

7180 København V

Sendt til: Sebas@sgav.dk & heljak@sgav.dk

KL Høringssvar til Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV arter ved VE-projekter på land - med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager. SGAV sag nr. 2025-27899.

KL takker for muligheden for at kommentere på udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV arter ved VE-projekter på land - med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i miljøvurderingssager".

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Generelle bemærkninger

KL ser positivt på en vejledning, der kan understøtte den komplekse sagsbehandling på området.

KL opfordrer til en lovgennemgang på hele naturområdet så at lovgivningen ikke er i modstrid og der sikres transparens og fælles forståelse.

KL savner, at der bliver taget stilling til og udmeldt en definition af begrebet "forsætligt drab" fx med udgangspunkt i afgørelser og materiale fra Fuglebeskyttelsesdirektivet.

KL savner et opsummerende kapitel, der omhandler "hvad kommuner bør gøre for at følge gældende regler og vejledninger."

Tekstnære bemærkninger

KL undrer sig over, at der er bevidst udokumenterede påstande omhandlende, hvordan flagermus kan forveksle vandflader og solceller (s. 66.). KL forventer, at en vejledning udelukkende er evidensbaseret.

Igen på side 66 modsiger vejledningen sig selv. Der skabes en usikkerhed om solceller påvirker flagermus negativt, mens der beskrives et eksempel, hvor en solcellepark påvirker flagermus positivt. Er første påstand korrekt kunne det medføre, at der skal iagttages forsætligt drab.

Eller er det mere at betragte som en risiko som ikke medfører skade på bestanden med kun på få individer? Eksemplet kunne godt danne grundlag for en gennemgang af lovgivningen mm. Generelt er vejledningen uklar på flere punkter, og KL vil anbefale en mere stringent tilgang.

På side 38 nævnes, at vindmøller fremgår af Miljøvurderingslovens bilag 1. Det er ikke korrekt, da vindmøller fremgår af bilag 2.

Dato: 15. december 2025

Sags ID: SAG-2025-05179
Dok. ID: 3650889

E-mail: LAGA@kl.dk
Direkte: 3370 3064

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Særligt omkring flagermus

På side 24 gives eksempler på flagermusens yngleområder. Ud fra teksten forstås det at mindre sprækker og hulheder i træer eller lofter er et yngleområde i sig selv. Dette skaber forvirring, da det fremstår som et enkelt element kan udgøre et yngleområde, hvilket ikke stemmer overens med definitionen på yngleområder givet tidligere i afsnittet.

På side 60 fremgår det, at "For flagermus vil veteranisering af egnede træer inden for en kort periode medvirke til at skabe nye levesteder". Men af DCE håndbogen fremgår det, at "Der er ingen evidens for at topsprængning, topkapning, barkafskrælning og andre tiltag, som skader eller helt dræber et træ, har nogen betydning for dannelsen af nye levesteder for flagermus".

KL har længe efterspurgt vejledning ift. håndtering af flagermus for at understøtte den komplekse sagsbehandling på området. Vejledningen er et skridt på vejen, men KL ser fortsat et behov for *tydeligere* vejledning.

Med venlig hilsen

Lars Gaarn
Specialkonsulent

Dato: 15. december 2025

Sags ID: SAG-2025-05179
Dok. ID: 3650889

E-mail: LAGA@kl.dk
Direkte: 3370 3064

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Til: Sepideh Bashari (sebas@sgav.dk)
Cc: Magnus Gundersen Lihn (magnus@dn.dk)
Fra: Daniel Hauberg (daniel@dn.dk)
Titel: Sv: Autosvar:vedr. HØRING-udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i
E-mailtitel: Sv: Autosvar:vedr. HØRING-udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i (SGAV Id nr.: 13251021)
Sendt: 09-01-2026 14:37

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Sepideh

Tak for at række ud.

Som du kan se, har Lasse fået nyt job og derfor har vi ikke fået svaret på denne høring. Vi har været igennem vejledningen nu og vil meget gerne bidrage. Du må meget gerne tage nedenstående med som høringssvar:

Overordnet mener DN, at vejledningen rummer mange gode og grundige beskrivelser af gældende lovgivning og praksis. Men set fra et naturperspektiv, med hensyn til de mange sagsbehandlere rundt omkring i kommuner der skal bruge vejledningen, savner vi mere klare og operationelle retningslinjer. Især når det gælder flagermus. Det er et sprængfarligt emne, men det tjener hverken naturen eller branchen, hvis man ikke mere aktivt går ind i de svære konkrete spørgsmål – fx om driftsstop, afstande og minimumskrav til undersøgelser. Det tjener med andre ord hverken branchens forudsigelighed eller naturens beskyttelse, at de svære spørgsmål skubbes videre til kommunerne og klagesagerne.

Vejledningen henviser ofte til at der er brug for en konkret vurdering. Det lyder pænt – men i praksis betyder det at der vil komme stor forskel fra kommune til kommune. Man kunne med fordel definere klare minimumskriterier, fx min 1 sæsoner med akustiske flagermusregistreringer.

Den juridiske del (kapitel 3-5) er ret tung og kunne i højere grad indeholde selve §-teksterne så der ikke blot henvises til paragraffer i diverse love. Teksten har mere karakter af et egentligt juridisk dokument end en vejledning, der er brugbar i f.eks. kommunernes administration. Det er fint, at der bruges plads på at forklare nogle af de vigtige retsprincipper som f.eks. proportionalitet, forsigtighedsprincippet og officialprincippet – det fungerer dog bedst i den kontekst, hvor de bruges. Århus-konventionen kunne også nævnes, da kommunerne er forpligtede til at gøre relevante dokumenter om miljø og natur tilgængelige.

Tabellerne på side 53-56 giver et godt overblik. Det vil være godt, hvis vejledningen havde lidt flere figurer, der kunne hjælpe med overblik. Fx kunne der indgå en figur om hierarkiet i først at undgå levesteder, derefter at afværge (herunder også et hierarki) og til sidst mulighed for fravigelse, hvis lovligt. Der kunne også indgå udbredelseskort med omtrentlige forekomster af de danske flagermusarter for at understøtte administrationen.

Noget af den praksis, der refereres til fra klagenævnene, er fra 2020, 2021 og 2023 – der er siden kommet en del mere faglig viden om flagermus fra bl.a. DCE. Det kunne godt italesættes i forbindelse med at klagenævnets praksis bringes i spil – se fx s. 65. Det er et krav at der anvendes nyeste viden, hvor det er muligt, derfor bør driftstop ved lave hastigheder også indgå som et krav i langt de fleste vindmølleprojekter og desuden reguleres på baggrund af hvilke arter, der er til stede ikke blot afstanden til ledelinjer, da nogle arter også flyver frit gennem landskabet.

Vejledningen nævner driftsstop af vindmøller som mulighed – men ikke som standard. Ved møller nær skov, vandløb, ledelinjer og kendte kolonier bør der indføres obligatorisk driftsstop ved vind < 6 m/s i perioden april-oktober og fra 30 min før solnedgang til 1–2 timer efter. Driftsstop bør være udgangspunktet – ikke noget man forhandler sig til.

Cut-in er allerede standard i bl.a. Sverige, Holland og store dele af Tyskland. Derfor bør det også være standard i

Danmark – ikke noget, man kun bruger undtagelsesvis.

I afsnittet om planlægning s. 66 skal kommunerne i virkeligheden genoverveje områder til større VE-anlæg i kommuneplanen med afsæt i de biologiske overvejelser om flagermusarterne i kommunen?

Vejledningen er relativt tilbageholdende med deciderede no-go-zoner. Visse områder er per definition udfordrende ift. flagermus, og det ville klæde vejledningen mere specifikt at forholde sig til disse udfordringer. Fx kan man fint beskrive, at skovkanter, småskove, ledelinjer langs vandløb og områder med mange veterantræer som udgangspunkt er uegnede til vind. Der mangler et tydeligt signal om, at visse landskabstyper simpelthen ikke er egnede til vindmøller.

På side 67 nævnes projektet fra Viuf lidt uden for Kolding – det nævnes, at man også bevarer §3 søer – dette er underligt da §3 søerne selvfølgelig ikke må fjernes. Der er ikke noget der taler for en dispensation til at nedlægge en §3 beskyttet sø for at gennemføre et solcelleanlæg tværtimod. Desuden nævnes at vandflader kan være vigtige for flagermusenes fouragering dette kunne suppleres med at flagermusene drikker vand fra åbne vandflader mens de flyver.

Proportionalitet kan i praksis blive brugt til at sige, at det er for dyrt/besværligt at undersøge mere. Det er i strid med EU-retten, som siger bl.a. siger at samfundsinteresse ikke må bruges til at slække på artsbeskyttelse.

Vejledningen bør præciseres, så det klart slås fast at proportionalitetsprincippet ikke kan bruges til at reducere kravene til artsbeskyttelse, når der er risiko for skade på bilag IV-arter. Dette fremgår ikke tydeligt på side 61. Man for en forståelse af at der kan afvejes i forhold til proportionalitet og dermed økonomi, hvis der ikke er tilstrækkelig viden. Det kan ikke være rigtigt, det må forholde sig sådan, at der ved stor usikkerhed enten kræves en mere gennemgribende undersøgelse for at kunne vurdere de enkelte afværgetiltags effekter eller flere afværgetiltag for at sikre tilstrækkelig effekt. Økonomi må ikke indgå i om man kan tillade skade på arternes yngle og rasteområder - det fremgår tydeligt af EU-retten.

Vejledningen siger, at forsigtighed skal veje tungt – men den siger **ikke**, hvornår usikkerhed automatisk skal føre til stop. "Hvis der er væsentlig faglig usikkerhed om forekomst af bilag IV-arter, skal projektet ikke kunne godkendes, før der foreligger tilstrækkelige feltundersøgelser."

Konkret kan det omsættes til:

- Mangler der artsregistreringer i aktiv sæson → ingen screening uden VVM
- Mangler der minimum 1-2 års data for flagermus → ingen tilladelse

Der mangler en klar stopregel i vejledningen: Hvornår er datagrundlaget simpelthen for usikkert til, at man kan give grønt lys?

I praksis ser man at der etableres fx flagermuskasser og erstatningsvandhuller, men vi ved også at det tager årtier før disse erstatninger fungerer, og mange erstatningsvandhuller har ved nærmere eftersyn vist sig slet ikke at virke.

Vejledningen bør skærpes sådan, at afværgeforanstaltninger kun må anvendes, hvis deres funktion er dokumenteret for den konkrete art – og de virker allerede inden skade sker. Det kunne indebære krav om bindende overvågning i 5–10 år og hvis afværgningen fejler, så betyder det i princippet driftsstop eller fjernelse af anlæg. Det forholder vejledningen ikke til.

Samtidig anerkender vi de udfordringer princippet om funktionel kontinuitet giver – altså at erstatningslevestedet skal være i faktisk funktion, før man må ødelægge det gamle.

Det nævnes at fx veteranisering af træer kan bruges som afværgetiltag for nedrivning af bygninger, men når man veteraniserer træer forkortes levetiden også af træerne som ellers kunne blive gamle og senere få hulheder. F.eks. får mange egetræer først hulheder i en alder omkring 200 år mens de fleste egetræer har hulheder efter 300 år. Der bør også plantes træer og sikres beskyttelse af mellemstore træer i områderne, hvis levesteder fjernes. Fordi træerne i fremtiden kan danne hulheder for at sikre populationens økologiske funktionalitet. Fjerne man træer der er 30-50 år gamle sætter man området tilsvarende 30-50 år tilbage i forhold til at sikre fremtidige gamle træer.

Venlig hilsen

Daniel Hauberg

Klimarådgiver

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Tlf.: +45 39 17 40 00

Mobil: +45 29 35 96 90

E-mail: daniel@dn.dk

Fra: Sepideh Bashari <sebas@sgav.dk>

Sendt: 8. januar 2026 14:53

Til: Daniel Hauberg <daniel@dn.dk>

Emne: Vs: Autosvar:vedr. HØRING-udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i (SGAV Id nr.: 13251021)

Kære Daniel

Jeg har netop skrevet til Lasse Jesper Pedersen.

Vi har efter udløb af høringsfristen ikke modtaget et høringssvar fra DN, og vil derfor for en god ordens skyld sikre os, at det er korrekt, at vi ikke har modtaget et høringssvar fra jer.

Kan du hjælpe med en tilbagemelding herpå?

Med venlig hilsen

Sepideh Bashari

Specialkonsulent | Jurist | Miljøvurdering & Plan
+45 21 20 63 01 | sebas@sgav.dk

Ministeriet for Grøn Trepert

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø | Lerchesgade 35, 5000 Odense C | Tlf.+45 33 95 80 00 | mail@sgav.dk |

Til: Sepideh Bashari (sebas@sgav.dk)

Fra: Lasse Jesper Pedersen (lasse@dn.dk)

Titel: Autosvar:vedr. HØRING-udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i

E-mailtitel: Autosvar:vedr. HØRING-udkast til "Vejledning om beskyttelse af habitatdirektivets bilag IV-arter ved VE-projekter på land - Med særligt fokus på flagermus og anvendelsen af artsbeskyttelsesreglerne i (SGAV Id nr.: 13250780)

Sendt: 08-01-2026 14:49

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Tak for din mail.

Jeg er per 31. december 2025 stoppet i min stilling som klima- og energipolitisk seniorrådgiver i Danmarks Naturfredningsforening og kan derfor ikke besvare din henvendelse.

Vedrørende nationale spørgsmål om energiforsyning, herunder biomasse, kan du kontakte:

Daniel Hauberg – daniel@dn.dk

Vedrørende konkrete energi- og infrastrukturprojekter, samt miljøvurdering (vvm/smv) kan du kontakte:

Magnus Gundersen Lihn – magnus@dn.dk

For øvrige henvendelser til Danmarks Naturfredningsforening henvises til dn@dn.dk eller tlf. 39 17 40 00.

De bedste hilsner

Lasse Jesper Pedersen